

ACADEMICIANUL GHEORGHE GHIDIRIM LA 70 ANI

La 20 aprilie, în acest an, comunitatea chirurgicală din Republica Moldova sărbătorește pe Domnul Academician Gheorghe Ghidirim, om de cultură, chirurg de prestigiu, la împlinirea a șapte decenii de viață. Acest eveniment remarcabil capătă semnificații deosebite pentru că îl găsește pe cel aniversat în condiții de sănătate mintală demne de invidiat.

Pentru noi, contemporanii săi, este o datorie de onoare să evocăm personalitatea remarcabilă a academicianului Gheorghe Ghidirim pentru a lăsa posterității o imagine conformă cu dimensiunile acestei personalități.

Vede lumina zilei pe 22 aprilie 1939, în comuna Palanca, plasa Olănești, județul Cetatea Albă, România. A fost elev al școlii primare din comuna Palanca între anii 1946-1953. Și-a continuat studiile la Colegiul de Medicină din Tighina între anii 1953-1956. După absolvirea cu mențiune a Colegiului, activează ca felcer la spitalul din comuna Tudora, plasa Olănești, ceea ce îi va oferi posibilitatea de a se apropia de omul bolnav. Cu energia copilului de 17 ani, dar și cu responsabilitate din cei doi ani de activitate și-a reconfirmat opțiunea de a veni în sprijinul pacienților care așteptau alinare și vindecare și își continuă studiile la Institutul de Medicină (1957-1963), astăzi Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, din Chișinău. Aici, sub influența marelui chirurg Nicolae Anestiade, personalitate notorie a medicinei basarabene, a decis să-și continue drumul în medicină, devenind chirurg. Între anii 1963-1964 este asistent la catedra de anatomie topografică și chirurgie operatorie, ceea ce i-a permis fortificarea cunoștințelor în materie. Își pregătește doctoratul la Catedra Chirurgie, sub conducerea lui Nicolae Anestiade, și susține teza de doctorat „*Modificările tensiunii venoase și altor indici hemodinamici în afecțiunile chirurgicale ale pulmonilor*”, în care a studiat aspectele modificărilor fiziopatologice ale pacientului chirurgical pulmonar. La finalizarea doctoranturii este angajat ca asistent la Catedra Chirurgie a facultății (1966-1969). În aceeași perioadă este Președinte al Comitetului Sindical al Institutului de Medicină, promovând o serie de proiecte pentru îmbunătățirea vieții și a condițiilor de trai ale colaboratorilor. Anul 1969 este un an deosebit în cariera profesională și administrativă. Doctor în științe medicale, Gheorghe Ghidirim este ales în funcția de conferențiar al Catedrei Chirurgie a Facultății de Pediatrie și, concomitent, vicedecan la Facultatea de Medicină Generală, unde a insistat asupra perfecționării procesului didactic. Prin calitatea sa excepțională de organizator, a fost printre mulți alți precusori ai Universității care au pledat pentru trecerea la predarea materiilor în limba română. A participat activ la traducerea materialelor didactice, a manualelor, fiind între primii participanți și promotori ai Renașterii Naționale.

În anul 1978 este numit Șef de Catedră Chirurgie pentru Subordinatură. Dl. Gh. Ghidirim a primit sarcina asigurării procesului didactic pentru pregătirea practică a viitorilor chirurghi, sarcină rezolvată excelent datorită capacităților și spiritului

organizatoric deosebit, precum și profesionalismului excepțional pe care îl posedă. În anul 1979 este transferat la Catedra de Chirurgie Generală și Semiologie la care a activat până în 1992. Colectivul a fost reorientat spre noi tehnici didactice și, în special, pe motivarea studentului în însușirea conceptelor fundamentale ale chirurgiei.

În același timp, cercetarea științifică rămâne în centrul atenției, continuând investigațiile într-o problemă controversată și dificilă – pancreatita acută. Aici, împreună cu marele savant rus Vladimir Filin, Gheorghe Ghidirim a schimbat concepția despre evoluția acestei maladii și, mai ales, a pledat pentru temporizarea actului operator, ceea ce a dus la micșorarea substanțială a mortalității în acest grup de pacienți. Zeci de publicații, rapoarte la Congrese Unionale și Internaționale, încununează opera savantului Gh. Ghidirim prin intermediul tezei de Doctor Habilitat în Medicină, susținută cu succes în 1983, în Centrul Științific Unional de Chirurgie din Moscova, la Consiliul Științific sub conducerea Academicianului B. Petrovski. În anul 1986 i se conferă titlul de Profesor Universitar, pe care, de fapt, îl deținea de mai mult de 10 ani.

Anul 1986 devine Anul Renașterii Naționale al popoarelor din imperiul sovietic. Fiind un fiu devotat al poporului român din Basarabia, având o verticalitate demnă de urmat, el și-a ocupat locul bine meritat în rândul oamenilor de frunte ai neamului. Intellectul înăscut, cultura, inteligența acumulată pe parcursul vieții, au stat la baza activității prodigioase statale și sociale a distinsului Profesor. Ales Deputat al Poporului (1989-1992), în ultimul Parlament al U.R.S.S., a desfășurat o activitate importantă în marea operă de obținere a Independenței Statale a Moldovei. În anul 1990 este ales membru al Guvernului, Ministru al Sănătății. Această activitate o desfășoară în condiții complicate de tranziție a societății de la un sistem totalitar la unul democratic. Cu susținerea d-lui Ministru Gh.Ghidirim, în anul 1991 este organizat Congresul de fondare al Ligii Medicilor. Este elaborat și pus în discuție proiectul Legii Sănătății. Se insistă asupra trecerii sistemului de sănătate la medicina prin asigurare. Pentru prima dată în țară este implementat rezidențiatul ca formă nouă de pregătire postuniversitară a medicilor specialiști. Reforma asistenței medicale primare, a serviciului spitalicesc, a clinicilor universitare, a medicinei preventive, a sistemului stomatologic și farmaceutic, au fost obiectivele de bază în activitatea Ministrului Sănătății Gheorghe Ghidirim. Participă activ la pregătirea Declarației de Independență a Republicii Moldova, adoptată la 27 august 1992 de către primul Parlament Democratic, a imnului, stemei și a drapelului țării, care a încununat Mișcarea de Renaștere Națională.

În anul 1992 este numit Șef catedră Chirurgie Nr.1 care, din 1994, poartă numele lui Nicolae Anestiadi și pe care, cu succes, o conduce până în prezent, asigurând procesul didactic la anul IV și VI Medicină Generală.

La inițiativa și cu participarea sa, pentru prima dată în istoria ținutului basarabean, în 1993 este creată Secția Medicină a Academiei de Științe din Republica Moldova. În semn de apreciere a meritelor științifice, în anul 1993, profesorul Gheorghe Ghidirim este ales Membru titular al Academiei de Științe și Președinte al Secției Medicale nou-formate. Activitatea științifică multilaterală a condus la alegerea, în anul 1993, ca Membru de Onoare al Academiei de Științe Medicale din România, iar în 1994, ca Membru de Onoare al Societății de Chirurgie din România. În 1995 i se conferă titlul onorific de Om Emerit al Republicii Moldova. Anul 1996 este anul recunoașterii activității de pionerat a d-lui Gh.Ghidirim în domeniul chirurgiei laparoscopice, fiind ales Membru de Onoare al Societății de Chirurgie Laparoscopică din România. În 2008 este desemnat membru al Asociației Internaționale de Chirurgie Endoscopică.

La Congresul VIII al Chirurgilor din Republica Moldova, academicianul Gh. Ghidirim este ales Președinte al Societății de Chirurgie din Republica Moldova, activând până în 2007; din 1998 este Membru al Societății Internaționale de Chirurgie Hepato-bilio-pancreatică. În același an este ales Președinte al Ligii Medicilor din Republica Moldova. În 1999, drept recunoștință a activității chirurgicale, este ales membru al Societății Internaționale de Chirurgie. Este membru al Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică, membru al Consiliului Suprem pentru Acreditare și Atestare, președinte al Comisiei de Atestare a Chirurgilor din Republica Moldova, președinte al Consiliului Științific pentru susținerea tezelor științifice în Chirurgie. În toate aceste posturi, medicul-chirurg, profesorul, academicianul Gheorghe Ghidirim își consacră toată energia și cunoștințele întru dezvoltarea medicinei basarabene, a științei medicale, a sănătății poporului Republicii Moldova. Activitatea sa este înalt apreciată și de stat prin conferirea, în 2000, a Ordinului Gloria Muncii, iar în 2005 este decorat cu Ordinul Republicii, laureat al medaliilor „Dimitrie Cantemir” (1999) și „Nicolae Testemițanu”(2004) și „60 ani ai Academiei de Științe din Republica Moldova”. În același an este ales Membru de Onoare al Societății „Limba Noastră”.

Opera științifică a d-lui academician Gh. Ghidirim numără peste 400 lucrări științifice, 35 monografii, 2 manuale, 15 brevete de invenție. Este participant la numeroase congrese internaționale. Este redactor șef al revistei „Buletinul Academiei de Științe al Republicii Moldova (Științe medicale)”, membru al colegiului de redacție al revistelor „Chirurgia” din București, „Jurnalul de Chirurgie” din Iași, „Arta Medica” și „Curierul Medical” din Moldova.

Este membru al Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare. Sub conducerea Acad. Gh. Ghidirim au fost susținute 9 teze de D.H. în șt. medicale și 14 de doctor în medicină. Clinica condusă de dl. Academician Gh.Ghidirim a pregătit peste 20 secundari clinici și peste 130 rezidenți. Astfel, putem vorbi despre ȘCOALA ACADEMICIANULUI GHEORGHE GHIDIRIM, școală cu mari realizări și perspective, cu un mare prezent, dar cu un și mai mare viitor.

Paricipă activ la numeroase Expoziții Internaționale ale Salonului Internațional din Geneva, este deținătorul medaliei de bronz în 2006, al celei de argint din 2007 și 2008, precum și al Diplomei de Merit.

La jubileul de 70 ani, academicianul Gheorghe P. Ghidirim vine în fața pacienților, colegilor de breaslă, discipolilor încărcat de cunoștințe și experiență chirurgicală de excepție, pe care le pune necondiționat în serviciul societății și poporului basarabean.

Socotim că față de toate acestea, lumea chirurgicală din Republica Moldova nu poate rosti decât cu simplitate și recunoștință: „La mulți ani, domnule academician Gheorghe Ghidirim!”

Colectivul Catedrei Chirurgie Nr. 1 „Nicolae Anestiadi”.